Nr. 106 Sibiiu, Marți 13/25 Septemvre 1883. *Anul XXXI*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sûnt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Maghiarisarea pe căi noue.

(Încheiere.)

„*Resultatul maghiarisătoriu al învețământului public asemenea este foarte mare.* Ce se poate ajunge cu ajutoriul învețământului public ne documentează esemplul din Posen. Noi însă nu putem merge așa departe ca Prusia. Noi nu putem vătăma în așa măsură simțământul de sine al naționalităților noastre ca Prusia pe cel al polonilor. Respingem maghiarisarea cu forța, cu atât mai vêrtos, cu cât prin aceea n'am ajunge nici un scop. Aprobăm însă instrucțiunea obligătoare a limbei maghiare în scoalele poporale. Credem că **deocamdată** nu se va putè întroduce limba maghiare ca limbă de propunere în ținuturile locuite de naționalități.

„*Când va ajunge limba maghiară și prin ținuturile naționalităților atunci limba statutului poate fi limbă de propunere. Până atunci ba.*

„*Spre scopul acesta trebuesc maghiarisate cetățile.* Cetățile își respândesc limba lor fără nici o forță. Când se vor maghiarisa orașele noastre, ele vor forma cel mai puternic mijloc social de maghiarisare, mai puternic chiar și ca ale statului, cari sûnt justiția, administrația publică și cultele.

„*Influența statului e necondiționată și nu sufere contrazicere. Contra acestei influințe nu se pot face pronunciamente în Blaj. Este impotent ori ce memoriu românesc și agitația Schulverein-ului. Limba orașului înghite in sine fără multă sfară și fără martiriul naționalităților limba provinciei.*

„Înse cum se maghiarisăm noi orașele. Unde e în mare preponderanță deja elementul maghiar avem puțin de lucru. Problema sea mare trebue încredută procesului natural. Orașele aceste cad sub regula maghiarisărei generale. Trebue să maghiarisăm industria și comerciul. Trebue promovată desvoltarea orașelor, ceea se poate face și prin aceea, că vom mai prelungì dispensarea dela contribuțiune a caselor nou zidite prin orașe.

„Maghiarisarea comerciului se poate promova pe căile statului și pe cale socială prin înființarea scoalelor industriale și comerciale, se poate promova prin subvenționarea industriei maghiare, ceea ce are influență totodată și asupra înaintărei orașelor. Și dacă productele industriei unguresci vor fi tot atât de bune, tot atât de eftine ca cele importate din străinătate, atunci scopul patriotic nu va mai pretinde jertfe dela societate. Trebue să ne lepădăm de credința greșită că productele din afară sûnt mai bune ca cele ale noastre.

„Această credință este răspândită mai ales prin clasele mai înalte ale societății. Și aceasta e causa că ele comandează lucruri din străinătate, precând ele ar putea face și aici acasă tot atât de bun têrg, dacă nu încă și mai bun.

„În escelenta carte a lui Keleti am cetit, că în privința aceasta jidanii mai mult promovează causa maghiară. Ori și cum privim lucrul, antisemitismul e crimă, și lupta dintre rasse e îndreptată contra ideei naționale, contra politicei unguresci.

„Este faptă că o imensă parte a comerciului nostru stă în mânile jidanilor, tot asemenea stăm și cu industria noastră și pe terenul acesta jidanii țin comunicația comerciului. E faptă mai departe că maghiarisarea industriei și a comerciului, pe cât e maghiară până acum, avem se o mulțămim jidanilor. Maghiarul cu industria tot se mai ocupă, cu comerciul însă numai în casuri escepționale. Și dacă 54 de percente ale comerciului sûnt maghiare meritul indisputabil e al jidanului. Comercianții maghiari sûnt jidani. (În ce sens? Nota Tr.) Și jidanul se maghiarisează cu masele. Numai o mică părticică de jidani nu scie încă unguresce. Și dacă vor sci toți unguresce, dacă limba maghiară va fi limba lor maternă ceea ce se va întêmpla cu generația procsimă, atunci și industria și comerciul va fi maghiar. Naționalitățile se ocupă în neînsemnată măsură cu industria și comerciul. Germanii numai representă oare care cifră, și și aceasta din motivul, că jidanul nemaghiarisat încă figurează lângă german în conspectele despre industrie și comerciu. El însă (jidanul) se va maghiarisa mai curênd ca germanul sau ca alte naționalități, ce se ocupă cu comerciul, pentrucă jidanii se asimileaza mai ușor și mai cu desăvêrșire. Maghiarisarea jidanilor era în desvoltare, când a erupt cholera antisemitismului. Agitația s'a descărcat în capul elementului, care e cel mai aliat rassei maghiare, și care representă cel mai puternic mijloc de maghiarisare, căci el locuesce în măsură mai mare prin orașe. Limba industriei și a comerciului în toată lumea a fost limbă cuceritoare. Și jidanismul va face din limba maghiară limba industriei și a comerciului.

„Antisemitismul a oprit în desvoltare acest proces. Să poate că el va sista deocamdată și maghiarisarea jidanilor și prin aceea maghiarisarea industriei și a comerciului. Aceasta ar fi aparența cea naturală, căci de comun acțiunea provoacă reacțiune. Selbaticul antisemitism neînstrăineaza pre cei 625,000 de jidani, *fără cari nu ne urcăm noi nici la 6 milioane.*

„Eu însă cred, că jidanul, deși ar pute fi scârbit pentru aceasta agitațiune, nu va înceta a fi patriot maghiar. Îndată însă ceva dispărea aerul cel înădușitoriu al antisemitismului, și se va restabili pacea socială a Ungariei, — carea e în stadiul de a se restabili — atunci maghiarisarea în masse a jidovilor va progresa în măsură potențată.

Revista politică.

Sibiiu, în 9 Septemvre

De vre o trei patru ḑile au început a venì sciri și mai alărmătoare și cari chiar miroasă praf de pușcă. În „P. Ll." de Sâmbătă dimineața cetim:

Varșovia, 21 Septemvre (tel. orig.) Autoritățile militare au primit dela Petersburg ordin pentru sistarea manevrelor din anul acesta. Gurco se ocupă cu cestiuni strategice și a călătorit la Petrocov și Consc, unde, la cas de rĕsboiu, va fi cuartirul general. Curatorul scoalelor Apuchtin tocmai a delăturat din toate gimnasiile Poloniei congresuale pe profesorii, care după părerea lui n'au rusificat destul de energic Polonia congresuală. Impresiune deprimĕtoare a făcut scirea, că autoritățile au compus o listă secretă de acele persoane, care la cas de resboiu trebue espedate în interiorul Rusiei. Puterile militare se vor sporì în Polonia congresuală în timpul cel mai de aproape. În Octomvre vine dela Cazan în Polonia congresuală corpul al 15 de armată și se va așeḑa în guvernamentul Lublinului. Corpul 15 va fi dislocat, în Zamosk statul major; regimentele și bateriile în cetățile și satele: Hrubiessov, Zamosk, Tomassov, Biljorai, Janov, Krzessov, Jozefov, Grabovief, Crasnistav, Izbița, Tarnogrod, Gorai, Lassciov, Crinița, Labuniț, Labunchi, Scebrzejin și Turobin. Corpul al 14 se va împinge mai departe spre Lublin. Așeḑarea duor corpuri în guvernamentul Lublinului îndreptățesce la presupunerea, că Rusia vrea se desvoalte o acțiune rĕsboinică între Vistula și Bug. În partea aceasta a Poloniei congresuale fruntaria este uscată și deschisă și ușurează întrarea în Galiția, ocuparea districtelor mărginene până la riul San și înaintarea până la Lemberg. Dela Tomassov până la Lemberg, 12½ miluri, poate ajunge o armată rusească în patruḑeci și opt de oare. Fiindcă la

---

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand..

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

— Și totuși, ḑise Cristian, cărțile cele sfinte sûnt pline de parabole. Ele conțin poveștele vremurilor credinței și a simplicității. Veḑi, domnule Goefle, pricina prejudețului nu este tocmai acolo unde o cauți dta, sau cel puțin nu este acolo decât prin deducțiunea unui fapt ce am să ți-l indegetez. Comediantul n'are legături reale cu restul societății. El nu face servicii efective în calitatea sa de comediant, și oamenii nu se stimează între sine, decât după schimbul serviciilor. Consideră că toate celelalte profesiuni sûnt strîns legate de soartea fie căruia din societate, chiar preotul care, pentru cei necredincioși, este încă funcționarul indispensabil a stărei lor civile. Încât pentru ceialalți funcționari fie care om vede întrênșii speranța sa sau sprijinul său la un moment dat. Medicul îi aduce speranța sănătății, judecătorul și advocatul representă câștigul causei sale, speculantul îi poate da avere, negustorul îi procură victualii, soldatul îi ocrotesce securitatea, eruditul favoriză progresele industriei prin descoperirile sale, fie-care profesor a vre unui ram din cunoscințele omenesci îi oferă instrucția necesară la diversele chemări omenesci: comediantul singur îi vorbesce de toate și nu-i dă nimic... decât sfaturi bune cari le face să i le plătească la ușe și cari auditorul său le-ar fi putut lua gratis din sine însuși.

— Ei bine, esclamă dl Goefle, pentru ce disputa aceasta? Nu sûntem noi de acord? Tu nu faci altceva, decât probezi ceea ce am ḑis eu. Tot ce este imaginațiune și simțemênt este desprețuit de vulgărime.

— Nu domnule Goefle, ci simțĕmêntul neproductiv, imaginațiunea neproductivă. Apoi de, este ceva dreptate în opiniunea cetățeanului care poate ḑice către comediant: „Tu-mi vorbesci de virtute, de amor, de devotament, de raținne, de curagiu, de fericire! Așa este specialitatea ta de a vorbì; dară fiindcă specialitatea nu-ți dă decât vorbe nu cere să vĕd în tine altceva decât un guraliv deșert. Decumva esci tu ceva mai mult coboară de pe scândurile acele îndată și ajută-mi să-mi arangez viața mea precum ai reușit tu în piesa ta ați arangea ficțiunea. Mântuie-mĕ de podagra mea, pledează-mi causa mea, imbogățesce-mi casa mea, mărită-mi fata mea după acela care-l iubesce, așaḑă-mi ginerele meu, și decumva nu esci bun la toate aceste, fă-mi ghete sau pardosesce-mi curtea mea; fă ceva în sfêrșit pentru banii, ce-ți dau.

— De unde tu conchiḑi? . . . ḑise domnul Goefle.

— De unde eu conchid, că fie-care om trebue să aibă o chemare, ce servesce direct oamenilor celorlalți, și că prejudețul în contra comediantului și în contra fabulatorului în general va înceta în ḑiua, când teatrul va fi gratuit și când toți oamenii de spirit, capabili a representa bine, se vor face din iubire cătră artă, fabulatori sau comedianți, într'un moment dat, ori și care va fi altfel profesiunea lor.

— Aceasta este, cred eu, un vis, ce întrece toate paradocsismele mele!

— Eu nu ḑic contrarul; însă, înainte cu două sute de ani, nimenea nu scia ceva de America și cu două sute de ani în urmă se vor vedea, cred, lucruri mai estraordinare, decât toate acele de cari putem noi visa.

Restul ponciului fu beut în conclusiunea aceasta și Cristian voia să-și ia remas bun dela dl Goefle, care părea că are poftă să joace un galop în castelul nou cu tinerii oficeri; dară doctorul în drepturi nu voia să se lase de amicul său, care avea în adevĕr nevoie de odihnă și după ce își promiseră a se revedea în ḑiua următoare sau mai bine ḑis în aceeași ḑi, fiind că erau două oare dimineața, fie-care merse la trăsura sa.

— Ei bine Cristiane, ḑise dl Goefle când erau unul lângă altul în sania, care îi ducea spre Stoll-

www.digibuc.ro

Lublin are sĕ sosească corpul al 15 de armată, s'au şi îngrigit de cuartire pentru soldaţi. S'a escris o liferaţiune de 36,000 paturi, pentru lazaretele de rĕsboiu s'au acordat un sporiu de câte 100 paturi, spitalele militare şi civile încă au primit ordin sĕ'şi înmulţească paturile. Gurko visitează fortăreţele şi căile ferate Varşovia-Viena, Varşovia-Bromberg, linia Vistulei şi linia care e în construcţiune dela Dobrova la Ivanogrod. Cele dintâiu trei linii au ordin sĕ stea gata a transporta 2,400,000 puḑi de cărbuni şi a avè la dispositiune vagoane pentru militari. „Mosc. Viedom.“ ḑiariul lui Catcov, asigură că ministeriul de resboiu a înfiinţat magazine de proviant în Vilno, Minsc, Chiev, Novogheorghievsc şi Ivanogrod. Spesele de clădire le acopere ministeriul, care a asignat deja pentru magazine, biscot şi mori 163,180 ruble în Vilno, 302,307 în Minsc, 550,914 în Chiev, 369,000 în Novogheorghevsc şi 375,400 în Ioanogrod.

Atât „D. Ztg.“ cât şi alte ḑiare aflau scirea aceasta c a m sensaţională şi fiind din isvoare polone, ḑiceau, că poate esprimă numai dorinţele polonilor.

A doua ḑi însĕ firul electric vine cu altă scire de natura celei dela Varşovia, nu din isvor polonez, ci din isvor curat rusesc. În numĕrul de Sâmbătă seara a lui „P. Ll.“ cetim:

Odessa, 22 Septemvre. (tel. orig.) Conform ordinului din Petersburg, sûnt notate toate v a p o a r e l e p r i v a ţ i l o r de pe m a r e a n e a g r ă şi căpitanilor li s'a ordonat, că după ce vor fi avisaţi, în 8 ḑile se pună vapoarele în portul designat la dispositiune. Sĕ primească pe bord miliţie, muniţiune şi proviant. În present nu este permis nici unui vapor privat a pleca pe mare, fără de a fi însciinţat mai nainte autorităţile porturilor; de unde a urmat, că comerciul cu cereale a stagnat cu totul; agenturile de transporturi şi căpitanii vapoarelor nu vor se accepteze nici un fel de notări de transporturi.

„P. Ll.“ de Duminecă dimineaţa are următoarea telegramă:

Viena, 22 Septemvre. (tel. orig.) Raporturi private din O d e s s a, sosite aici dela amici de afaceri se plâng asupra stagnaţiunei complete a comerciului de cereale. Raporturile despre c a u s a situaţiunei acesteia constatează pe deplin scirile dela Odessa ale lui „P. Ll.“, cunoscute aici din împărtăşirile telegrafice.

În fine bursa din B e r l i n a fost Sâmbătă foarte tăcută şi cu puţină voie pentru afaceri. Numai preţurile rusesci au fost tari.

Avênd numai datele aceste de până aici în vedere şi abstragênd dela evenimentele din Croaţia, Galiţia, Serbia şi Bulgaria; avênd în vedere limbagiul cel înverşunat al presei ruse şi mai cu seamă a celei guvernamentale, care merge aşa de departe în ura sa către Austro-Ungaria, încât ḑice că aceasta e numai o mĕsură poliţienească, o administraţiune dislocată, fantomă istorică, machină artificială etc. etc. care nu le repooducem: arta diplomatică ar fi deamnă de admirat, sciind abate pericolul resboiului, care se vede că e foarte probabil şi încă într'o apropiare neaşteptată.

În mijlocul „liniscei“ vine din Croaţia scirea că în 8/20 Septemvre în satul Farcaşevaţ s'au adunat vre-o 600 de ţerani şi au început a striga: „nu vrem sĕ fim sub unguri!“ Vicecomitele dela Kreutz a trimis numai decât un funcţionariu cu doi gendarmi şi doi miliţiani (honvezi croaţi). Aceştia însĕ s'au retras vĕḑênd mulţimea înarmată cu ciomege, cu securi si cu pusci. Noaptea pe la oara una a sosit dela Kreutz sub conducerea unui locotenent sucurs de treispreḑece miliţiani. Aceştia fură primiţi cu pietri, tăieturi de secure şi cu împuşcături. Gendarmeria şi miliţianii, la rêndul lor, au tras în mulţime. Ḑece ţerani au căḑut morţi, numĕrul răniţilor nu este cunoscut. Dintre miliţiani au căḑut doi răniţi greu.

Dela incidentul acest regretabil încoace nici telegraful, nici ḑiarele n'au mai anunţat vre-o turburare din Croaţia. Sûnt însĕ de acord ḑiarele tuturor partidelor, că liniscea, care domnesce acum în Croaţia, acopere o agitaţiune forte adâncă, care poate esploda în tot momentul.

Temerile despre isbucnirea turburărilor şi în Bosnia şi Erţegovina în timpul recrutărilor cari se vor începe cu 1-a Octomvre n., încă n'au dispărut.

Resultatul alegerilor din Serbia, deşi s'a putut prevedea încă de pe timpul când se scriea, că se vor face după ce miliţianii sêrbi vor fi fost desarmaţi, totuşi au suprins, cu deosebire în sferele politice din Budapesta şi Viena. Serbia, cu care aficioasele noastre au asurḑit, publicul de un timp încoace, spunênd neîncetat, că se află în sfera puterei unguresci, prin alegerile acestea din urmă a dat o desminţire de tot amărîtoare. Resultatul alegerilor în cifre încă nu este deplin cunoscut. La toată întêmplarea încât este cunoscut, pentru guvernul actual este foarte nefavorabil. Guvernul susţine că are treiḑeci şi doi de deputaţi, radicalii şeptesḑeci şi şese, liberalii treiḑeci şi doi, Va se ḑică 108 anti — şi 32 guvernamentali, din ceea ce se scie până acum. 9 alegeri sûnt încă necunoscute. Ori cum ar eşi însĕ aceste guvernul nu mai poate ajunge la majoritate. Nici chiar cu aceia, pe care regele are dreptul ai denumì, de oare ce cu acestia, 44 la numĕr, guvernul n'ar ajunge decât la cifra de 76 de voturi, cari sûnt departe de majoritatea absolută.

Regele M i l a n a trebuit se intrerupă petrecerea la Homburg, la manevrele germane. El se află înaintea alternativei: de dimite ministeriul actual sêrbesc şi a părăsì politica austro-ungurească, sau a ţinea ministeriul actual şi politica de până acì şi a disoalve scupştina, apelând de nou la poporul sêrbesc. Se ḑice că la resultatul alegerilor presente a contribuit mult agilitatea legatului rusesc din Belgrad, Persiani. Stând acesta, apelul înnoit cătră poporul sêrbesc ar fi foarte problematic, dacă nu chiar periculos pentru rege.

În B u l g a r i a s'ar părea că a început a se clarifica situaţiunea. Temerile de o schimbare dinastică au dispărut. Venirea lui Zancov *et consortes* la guvern, însoţiţi de un general rusesc în ministeriul de rĕsboiu, s'ar părea, că au împăcat diferenţele şi, ceea ce nu se aşteaptă, cel puţin de o seamă de lume, Bulgaria până una alta a rĕmas tot sub influenţă rusască.

Ministrul president B r ă t i a n u, în întoarcerea sa dela Aix les Baines Duminecă a sosit la Viena. Numai atât ne spune firul eletric. Preste tot despre călĕtoriile şi întâlnirile lui B r ă t i a n u se scrie foarte puţin. Despre întâlnirea lui cu Bismarck numai atât se scie positiv, că la Gastein Brătianu a petrecut douĕ ḑile.

In Viena se ţin conferenţe ministeriale sub presidiul lui Kalnoky.

In Budapesta au avut loc conferenţe ministeriale pentru pregătirea proiectelor, care au a se înainta la dietă.

Oare unde trăim?

Ca epilog la disertaţiunea dlui K a l l a y privitoare la legătura occidentului cu orientul prin mediul Ungariei, reproducem următoarea corespondenţă după „Gazeta Transilvaniei“:

T. T.
Dr. GYEMARHE.

Chiar profet de ai fi, ai trebuì se te uimesci cetind inscripţia de stampiliă de mai sus. Ori şi cât vei cugeta nu cred se găsesci, că această inscripţiă are se însemneze: „T e o d o r u T r e s c o v a n u, d o f t o r d e v i t e“ *) (veterinar.)

Dacă vei cerceta mai de aproape ortografia numitului veterinar, vei cugeta negreşit la aceea ţeară, unde civilisaţia se impune cu forţa şi vrênd a afla şi ţinutul unde trăiesce, îndată îţi va trăsnì în minte, că acesta numai acolo poate fi unde si noua cale ferată a fost împusă comunelor, pe care cale li s'a importat Julius Hagel dela Tisza-Eszlár, care s'a prefăcut în H a v a s G y u l a, un limbist *non plus ultra* şi translatorul maghiarisărei numelor, ce s'a dictat funcţionarilor subalterni din partea superiorilor lor. Acest Havas Gyula ca adiunct la oficiul orfanal şi conducĕtor al protocoalelor despre orfanii din comitat a edat un „*Román-magyar személynevek betürendes összeállitása* **) pentru folosirea publică, în care se află şi următoarele pocituri:

Ariton=Ambrus. Bukolos=Béla. Domnika=Domokos. Éfrém=Elemér. Firona=Ferencz. Gyerasim=Gyárfás. Isztrate=Szende. Iftyenie=Imre. Iszáj=István. Ilontye=Lajos. Jov=Jozsef. Kimpan=Károly. Kondratye=Kálmán. Melentye=Máté. Meletyia=Martha. Miron=Ernő. Makavei=Márton. Nyekita=Nándor. Olimpiu=Otto. Pintye=Pető. Porfirie=Péter. Palagyia=Panna. Szavu=Csaba. Szkiridon=Simon. Szon=Zsigmond. Sofron=Zsombor. Sofrona=Sára. Számfira=Samu (nadrágostol) Tanászie=Anna (cu poale cu tot.) Trifán=Tamás. Trif=Tihamér. Ursz=Medve. Ustina=Julia. Villa=Vilmos. Zenobe=Zoltán. Zenobia=Zsuzsa.

Dacă cugetă cineva, că acestea 's numai nesce invenţiuni poftească la on. redacţiune spre a se convinge din esemplarul tipărit, ce imi i-au voia a'l aclude. La începutul acestei ilegalităţi şi falsificări de nume s'au aflat doi români energici, amêndoi advocaţi, cari avură atâta îndrăsneală, de au interpelat în public într'o congregaţiune (adunare) comitatensă, pe şolomonari, că din ce nuori a căḑut grindina aceasta? Atunci numai atâta li s'a ḑis, că li se va rĕspunde în adunarea următoare. În restimpul acesta unul din acesti domni advocaţi a primit toate procesele familiare ale comitelui suprem ear' celalalt, advocatul călei ferate, a primit tot din mâna comitelui suprem, un proces gras al unei eredităţi mari, la care comitele suprem e tutor. Şi aşa când s'a dat respunsul în meritul causei — co-

*) Dr. GYE (doftor de) MARHE (vite.)

**) Un mic lecsicon român-maghiar de nume proprii după alfabet.

---

borg, tu vorbesci serios de...? Ei, acum vĕd că am luat, nu sciu unde şi nu sciu când, năravul a-ţi ḑice tu!

— Păstrează-l, dle Goefle, îmi este plăcut.

— Totuşi... eu nu sûnt în vêrsta a-mi permite... Eu n'am încă şese-ḑeci de ani, Cristiane; nu mĕ lua drept patriarch!

— Doamne feresce! Însĕ, decumva este aceasta din partea dtale un semn de amiciţie...

— Da, de bună seamă, fĕtul-meu! Dar aşa eu continuu: spune-mi dară....

Aici făcu dl Goefle o pausă aşa de lungă, încât Cristian credea că a adurmit; dară el se desceptă ḑicênd îndată:

— Rĕspunde Cristiane: dacă ai fi bogat, ce ai face cu banii dtale?

— Eu? ḑise tinĕrul bărbat cu mirare. Eu a-şi cerca sĕ împărtĕşesc pe cât se poate de mulţi cu norocul meu.

— Tu ai fi dar fericit?

— Da, eu a-şi face o călĕtorie în giurul lumei.

— Şi apoi?

—Apoi...? Nu sciu... Aşi descrie călĕtoriile mele.

— Şi apoi?

— M'aşi însura ca se am copii. Eu ador copiii.

— Şi tu ai părăsì Svedia?

— Mai scii? Eu n'am nicăiri legături de familie. Sĕ mĕ iee dracu dacă... Sĕ nu creḑi că esagerez, eu nu sûnt beat, dară eu simţ pentru dta, domnule Goefle, o afecţiune pronunţată şi vreau se fiu spênḑurat dacă plăcerea a trăì pe lângă dta n'ar avea influenţă mare asupra hotărîrei mele!... Dară despre ce vorbim noi? Mie nu-mi plac fantasiile şi n'am visat nici când de noroc... În douĕ ḑile, eu mĕ duc nu sciu unde şi n'am se mai reviu nici odată!

Precând întrară cei doi amici în odaia ursoaicei ei îşi uitaseră cu desĕvêrşire că odaia aceasta era locuită de necuratul. Ei se culcară şi adurmiră fără a mai cugeta la comentarele lor despre aparitiunea de eri seara.

Ei se incercară a urma din paturile lor respective, conversaţiunea; însĕ deşi dl Goefle mai era încâtva escitat şi deşi Cristian îşi da toată osteneala din lume a-i respunde, somnul se puse în curênd ca o lavină pe spiritul tinerului bărbat, şi doctorul în drepturi, după ce infruntă pe Nils, care horcăia de tremurau geamurile, se hotărì a adurmi şi dênsul.

În momentul acesta sĕ desceptă baronul de Waldemora în castelul nou. Întrând Iohan, conform ordinului sĕu în odaie, îl găsi şeḑênd pe pat, jumĕtate îmbrăcat.

— Sûnt trei oare, domnule baron, îi ḑise stolnicul. Te-ai odichnit niţel?

— Am durmit Iohan, dară foarte rĕu; am visat toată noaptea de marionete.

— Ei bine stăpâne n'a fost vis trist! marionetele aceste sûnt foarte posnaşe.

— Aşa creḑi tu? ei bine aşa se fie!

— Dară dta însuţi ai ris?

— Ei, am ris. Viaţa este un ris necontenit... un ris foarte trist, Iohan!

— Ei bine, nu-ţi face gânduri negre. Ce ai sĕ-mi poruncesci?

— Nimic; de va fi sĕ mori astăḑi, cine o va putea impedeca?

— Sĕ mori? de unde drac o ai asta? Dta ai aer minunat astăḑi!

— Dar de m'ar ucide?

— Cine se aibă gândul acesta?

— Mulţi oameni; dară mai cu seamă omul dela bal, acela a cărui faţă şi amenintare...

— Pretinsul nepot al advocatului? Eu nu înţeleg pentru ce te chinuesci cu omul acela. El nu seamănă nici decum cu...

— Taci tu n'ai vĕḑut nici odată în viaţa ta limpede, tu esci miop.

— O! nici de cum!

— Dară un obraznic, care indrăsnesce în casa mea şi în faţa lumei a-mi privi în faţă şi a mi se improtivì.

— Aşa ceva ţi sa mai întêmplat adese ori şi dta ai ris totdeauna.

— Dară de astadată m'a lovit ca fulgerul!

— Este aniversarea aceasta blăstămată! Dta scii bine că ea în toţi anii te face bolnav şi apoi îţi uiţi.

www.digibuc.ro

borînduli-se indrăsneala din inimă în foale, toate le-au primit de bune și le-au luat spre cunoscință.

Unde după esecuarea acțiunilor călei ferate de pe comune, acum li se mai impun și acțiuni de teatru unguresc național — la comune românesci; unde după sistemisarea posturilor de medici, notari de cerc și moașe cu plăți de sus hotărite, pe punga lățită a comunelor, se mai impun și adjuncți de notari de cerc, contra voiei și cu toată protestarea comunelor; unde îndeșert scurmă bietul popor pământul ḑi și noapte, nu 'și are nici bucătura de toate ḑilele, a ajuns la sapă de lemn, pentru că dările ne mai pomenite și esecuțiile cele necurmate și de nime controlate, nu mai au capet; unde pentru restanțe de dare cu miile se vênd moșiile, și pe fie-care an ḑece mii de suflete se fac proletari; — moșiile Evreii le esecuează, ei le vênd, și le și cumpără cu un bagatel, — fiind e s e c u t o r i i t o t e v r e i; — unde, precând poporul geme sub greutățile ne mai suportabile, inspectorul de dare în călătoria sa în orașul vecin banchetuesce trei ḑile și trei nopți după olaltă și în a treia ḑi dimineața cu capul plin își pune lăutarii în trăsură, și între două poduri, totuși prin apă voiesce să treacă, când trăsura de odată se îmburdă, persoanele cu mare greu scapă, caii se înnecă, actele le mână apa; dar toate aceste nu le vede și nu le aude nimeni, nu le vede nici episcopul Szabó János, sub a cărui fereastră se întêmplă acestea, (de bună seamă de lucirea crucei de aur); unde județii procesuali cuprind imașurile comunelor, și le lucră cu țeranii în cinste pe seama lor, și când contribuenții cer seamă pentru locul lor ocupat, li se deneagă dreptul și se judecă la suportarea speselor de proces cu sutele; unde din oameni ca toți oamenii se fac doftori „gye marhe“ — acolo s'a poruncit veterinarilor cercuali, ca pe lângă o diurnă solvită de comune, din toată comuna se ia câte un om mai procopsit, să-i instrueze la veterinare, ca să își aibă fie-care comună veterinariul său. Vedi Doamne! Toată instrucția din partea veterinarilor de cerc s'a predat în 6, adecă: șese ḑile, la oameni de aceia, cari nici numele nu și-l sciu scrie.

De acestia e și „Drul gye marhe“ din frunte, marhe doctorul, care pretinde, că pasapoartele de vite din comuna sa numai atunci să aibă valoare, dacă vor fi prevĕḑute și cu sigilul dsale, pentru care funcțiune trebue să se plătească câte 2 cruceri de pasaport. Îngrigire mare de veterinariu, pre când mĕsurile ce se iau, mai rele ca sub ori ce absolutism, nu contribue decât la stêrpirea vitelor!? Dacă e adevĕrat că, „economul bun, cu plugul, cu 6 boi nu e în stare să adune atât, cât poate prăda o econoamă rea, cu șurțul“, — atunci dela acesti economi, cu saci fără fund, ce poți aștepta? Cât nu pot ei prăda? Eată aceste fac antisemitismul, ce se arată pe la Zala-Egerszeg, nu Istoczi. Și dacă va începe aceasta boală a antisemitismului a se reslăți, și a erumpe cu vehemențe, atunci vor fi puțini acești „Dri gye marhe“ spre vindecarea ei și superarea încă va fi târḑie.

Videant consules!

Onoratii cetitori gâcească care este comitatul, cel cu doctorii „gye marhe?

Mustra.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Instalare de protopresbiter.

Săliște 11 Septemvre 1883.

După noua arondare a protopresbiteratelor din archidiecesă, fostul protopresbiterat al tractului I al Sibiiului a devenit protopresbiteratul Săliștei.

După cum se scie P. Protopresbiter Ioan Hannia în urma enunciărei incompatibilității oficielor, a renunțat dela acest protopresbiterat, optând pentru postul de director în seminariul pedagogic-teologic din Sibiiu. De atunci și până acum protopresbiteratul a stat sub administrație interimală.

În anul acesta s'a ales de protopresbiter al tractului Săliștei, profesorul seminarial Dr. Nicolau Maier. Eri s'a întêmplat întrarea dênsului în reședința protopresbiterală, Săliște.

Am fost martor ocular la strălucita primire a domnului protopresbiter Dr. Nicolau M a i e r în parochia sa, și mărturisesc sincer, că încă o asemenea primire de protopresbiter n'am veḑut.

Pornirea din Sibiiu a fost eri, Duminecă la 3 oare după ameaḑi. Încă de dimineața 80 de călăreți merseră la Sibiiu, ca să însoțească pre protopresb. nostru. La 3 oare toți călărețiis'au postat înaintea locuinței domnului protopresbiter (Strada Pintenului) de unde l'au luat pornind prin têrgul mare, Strada Cisnădiei, Strada Morei spre Săliște. După trăsura domnului protopresbiter urmau 10 trăsuri cu public din Sibiiu, Reșinari, Săliște și alte comune. Așa în pompă am ajuns până în Turnișor, unde furăm întêmpinați de musica de acolo cu marșul lui Mihaiu viteazul.

În Săcel-marginea protopopiatului, domnul protopresbiter a fost întêmpinat de representanții tractuali. P. Iacob Popovici l'a bineventat în numele clerului, și domnul Hențu, notariu în Gurarîului în numele poporului. În Săcel asemenea fu bineventat în numele comunei.

Domnul protopop le mulțămì la toți cu cuvinte alese și binesimțite, accentuând că va ținea totdeauna dreaptă cumpăna dreptății, contând în greaua sa misiune la spriginul credincioșilor acestui tract.

La plecare din Sibiiu, ceriul se înourase și o drăguță de ploaie înaugura mănoase roduri pentru P. Protopresbiter pe terenul bisericesc și scolar. Ea însă nu ținu mult, și încetà precând eșiam din Sibiiu ca se înceapă a ploua fără cruțare precând urcam dealul Săcelului, spre a nu mai înceta în ḑiua aceea.

Când ne-am apropiat de Săliște, mulțime mare de popor ascepta venirea noului protopop. În capul comunei era ridicată o poartă triumfală împodobită cu tricolori naționali și cu înscripția: „Bine ați venit“.

Aici P. Protopresbiterul fu din nou bineventat în numele clerului, al comitetului și sinodului parochial.

Marcantă a fost cuvêntarea domnului jude regesc Ioan Macsim și rĕspunsul domnului Protopresbiter Dr. M a i e r.

Acasă s'a presentat preoții tractului în corpore la noul protopresbiter, cu care ocasiune P. Ioachim Muntean din Gurarîului a rostit o cuvêntare aleasă la care a rĕspuns P. Protopop în termini respicați, accentuând buna înțelegere dintre organele protopresbiteratului. Apoi s'a presentat comitetul parochial din Săliște în frunte cu presidentul lui Dl Macsim.

Astfel s'a întêmplat întrarea în reședință a domnului protopresbiter Dr. N. Maier.

Ne asociăm și noi dorințele noastre cu ale clerului și poporului din Săliște. Avem mari pretensiuni dela noul protopresbiter și mare încredere în activitatea dênsului mai ales în Săliște, unicul centru cu viitoriu pentru români între împregiurările noastre actuale.

Varietăți.

* (D a r.) Majestatea Sa, cetim că a dăruit 100 fl. pentru zidirea bisericei gr. cat. din Beșimbac

* „Budapesti Közlöny“ în numĕrul de Sâmbătă publică denumirea lui Dr. Maurițiu de B r e n n e n b e r g, consiliar de secțiune în ministeriul de interne comite suprem al comitatului, Sibiiului în vestindul tot de odată și cu titlul de comite săsesc.

* (S ĕ î n c e t e z e r e s b o a e l e!) Sûnt aproape două sĕptĕmâni, de când s'a deschis la Milano congresul juridic internațional, la care au fost representante multe țĕri prin jurisconsulți însemnați.

Primul care a luat cuvêntul a fost Sir Henry Richard, celebrul luptător pentru institutele internaționale de arbitraj. Din discursul lui se vede lămurit scopul principal al acelei asociațiuni, scop de o importanță capitală pentru umanitatea întreagă.

Sir Richard a declarat, între altele, că ceeace îl leagă mai mult de această societate este legea internațională și luarea unor măsuri de natură a pune capĕt celui mai teribil flagel, celei mai funeste calamități a omeniri, „Resboiul.“ Richard vede în purtarea resboaelor o insultă pentru mintea și rațiunea omenească, o violare a dreptății, o rușine pentru civilisațiune, un sarcasm corosiv asupra pretinsului creștinism, al celor mai multe națiuni cari hrănesc și sprijinesc idea de resboiu. Datoria cardinală a asociațiuni este de a stărui pentru înființarea unor tribunale internaționale de arbitraj, cari vor avea să aplaneze diferențele și certele internaționale, ce nu pot fi regulate prin tractate.

Sir Richard aduce aminte, că în secolul nostru au fost deja 37 de hotărări, date prin arbitraj. Cestiunea „Alabama“ s'a aplanat prin acest mijloc pacific. Casurile de arbitraj se înmulțesc tot mai tare și deci putem spera, că această instituțiune va prospera pe viitor. Pausa actuală de pace s'ar putea folosì spre a împuțina sarcina înarmărilor, sub care gem popoarele.

Președintele statelor unite a fost autorizat printr'o resoluțiune a Senatului și a Camerei, ca să învite toate țĕrile civilisate la fundarea unui tribunal arbitrar internațional, încheinduse tractate, cari să supună acelui tribunal ori ce controverse sau neînțelegeri.

Oratorul trece apoi la înarmările militare, despre cari Sir Charles Dilke a ḑis, că sûnt a d e v ĕ r a t u l b l e s t ă m a l E u r o p e i.

Armatele permanente nu fac să se mărească siguranța nici în lăuntru, nici în afară, ḑi fac să crească gelosia puterilor, bănuiala și neîncrederea, în cât și în timp de pace domnesce frica de reboiu!

După toate acestea, Sir Richard întreabă: „N'a sosit oare ḑiua, în care popoarele Europei să presinte guvernelor lor o cerere doioasă ḑicând:“ Aveți milă de suferințele noastre, ce devin tot mai nesuferite, și acestea numai în urma rivalității armatelor vosstre, cari ne storc toate mijloacele, ne răpesc fii, ne amărăsc sufletul și ne fac urît chiar pămêntul patriei noastre! Dacă tot mai mult recunoasceți, că sûnt alte mijloace și căi, spre a se aplana dificultățile dintre națiuni, ear nu numai măcelărindu se mutual, dece nu puteți oare ajunge la o înțelegere spre a impuțina înarmările, ce înping pe supușii vostri în miserie și nu garantează deloc pacea, fiind considerate drept o perpetuă provocare la luptă?“

„Timpul.“

Loterie.

Sâmbătă 22 Septemvre 1883.

Viena:	86	55	81	58	11
Timișoara:	31	1	6	25	32

— Eu nu-mi fac nici o imputare Iohan.

— Ei, creḑi dta că eu îți imput ceva?

— Dară ce este în bietul meu cap, de am ast fel de visiuni?

— A! este vremea gerurilor. Așa ceva să întêmplă ori și cui.

— Și ție ți se întêmplă une ori?

— Mie? Nici când!. . . Eu mânânc mult; dta mânânci puțin. Ei da, trebue să iei ceva vre un ceaiu.

— Încă nu. Ce gândesci tu de istoria italianului aceluia?

— A lui Tebaldo? Dta nu mi-ai spus începutul.

— Așa e. Ei bine, nici n'am să ți-l spuiu.

— Pentru ce?

— Fiind că n'are nici un înțeles. Însă . . . creḑi tu că advocatul Goefle îmi este inimic? El trebue să-mi fie inimic.

— Eu nu vĕḑ pentru ce.

— Nici eu; l'am plătit totdeauna bine și tatăl său mi-a fost foarte devotat.

— Și apoi, dl Goefle este om de spirit, orator bun, om de lume și fără prejudețe, crede-mĕ.

— Tu te înșeli! el nu vrea se pledeze în contra lui Rosenstein. El ḑice că eu nu sûnt în drept, el mi s'a împrotivit astăḑi. Eu uresc pe acest Goefle!

— Deja? A! Așteaptă nițel. Promite-i o sumă mai mare ca de obiceiu și el va găsì că esti în drept.

— Am făcut-o. El mi-a rĕspuns aḑi-dimineață foarte rĕu. Îți spuiu că-l urĕsc!

— Ei bine, apoi ce se facem cu el?

— Nu sciu încă, o se vedem; dară bătrênul Stenson?

— Ce-i cu bătrênul Stenson?

— Creḑi-l tu capabil a mĕ fi trădat?

— Când?

— Eu nu te întreb când. Creḑi tu că el să preface?

— Eu îl cred idiot.

— Idiot tu însuți. Stenson e mai șiret decât tine și poate și mai șiret de cât mine. A! de mi-a spus Italianul adevĕrul!...

— Dta nu vrei dară să sciu și eu ce ți-a spus? Nu mai ai încredere în mine? Apoi chinuesce-te, umblă dta însuți după informațiuni și pe mine lasă-mĕ să dorm.

— Iohan, tu mĕ înfrunți, ḑise baronul cu o blândeță estraordinară. Liniștesce-te ai să afli tot.

— Da, când vei avea nevoe de mine.

— O să am îndată nevoe de tine. Italianul acesta are să producă doveḑile sale, de cumva are doveḑi. Nu s'a aflat nimic la el?

— Nimic. L'am visitat eu însumi.

— El mi-a spus că n'are nimic. Și ce poate el avea? Aduci-ți tu aminte de Manasse?

— Cum să nu! un om cinstit, care a vêndut odinioară mult aici, și el vindea scump.

— El a murit.

— Tot atâta.

— Italianul acesta l'a ucis.

— Lucru posnaș! Pentru ce?

— Pe semne ca să-l jefuiască și să-i ia o scrisoare.

— Dela cine?

— Dela Stenson.

— O scrisoare interesantă?

— O da! de bună seamă, decumva conținea ea ceea ce pretinde mișelul acesta.

— Ei bine esplicăte, dacă vrei să te înțeleg.

Baronul și confidentul său vorbiră apoi așa lin, încât nici părețiinu-i auḑeau. Baronul era agitat; Iohan făcea din umeri.

— Ei bine, ḑise el, o poveste, să adormi în picioare. Calicul acesta de Tebaldo o fi născocit istoria aceasta la noi în țeară din vorbe eșite din guri goale, ca să-ți stoarcă bani.

— El ḑice că n'a pus nici când piciorul în Svedia înainte de ḑiua aceasta și că sosesce drept din Holanda prin Drontheim.

— Să poate. Ce ne pasă? El s'a fi informat din întêmplare în vecinătate; atâtea fabule se spun de dta! Să mai și poate ca a întêlnit în călătoriile sale pe bătrânul acela Manassè, care a căpătat odinioară partea sa.

— Ei bine, ce să facem? (Va urma.)

www.digibuc.ro

Nr. 234 [523] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea staţiunilor învĕţătoresci devenite vacante la scoalele confesionale gr. or. în comunele mai jos însemnate ţinĕtoare de protopresbiteratul Gioagiului II se escrie concurs cu terminul pănă la 25 Septemvre, a. c.

1. Almaşnl mare, cu salariu anual de 150 fl., cuartir în edificiul scoalei şi lemne pentru încălḑit.

2. Bozeş, cu salariu anual 150 fl., victuale în valoare de 24 fl. cuartir în edificiul scoalei şi lemne pentru încălḑit.

3. Bulbuc cu filia Curpeni cu salariu anual 120 fl., victuale în valoare de 24 fl., cuartir şi lemne de încălḑit.

4. Gioagiu cu salariu anual de 200 fl., cuartir în edificiul scoalei şi lemne pentru încălḑit.

6. Glodşi Nădăstia cu salariu anual de 150 fl. cuartir grătuit şi lemne pentru încălḑit.

Varmaga, cu salariu anual de 150 fl., victuale în valoare de 14 fl., cuartir grătuit şi lemne pentru încălḑit.

Doritorii de a competa la acestea staţiuni învĕţătoresci au a aşterne cererile instruite conform prescriselor din vigoare pănă la terminul mai sus indicat la subsemnatul oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geoagiu II.

Secărĕmb, 28 August, 1883.

Sabin Piso m. p.,
protopresbiter.

Nr. 162 [524] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea staţiunei de învĕţătoriu în Cicio-Giurgesci, ppresbiteratul Dejului se escrie concurs cu termin pănă la 25 Septemvre st. v.

Emolumentele sûnt:

a) În bani 150 fl. v. a.

b) folosinţa alor 14 Jugere 329□° pămênt, arătoriu, fênaţ şi păşune din care 1 Juger şi 353□° întravilan.

c) Locuinţă liberă în una odae a edificiului scolar.

d) Lemnele de foc necesari.

Suplicile instruite conform prescriptelor din vigoare sûnt a se ascerne pănă la indicatul termin la subscrisul oficiu în Giurgesci per Retteg.

În conţelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Dejului..

Nr. 272 [525] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învĕţătoresc dela scoala poporală din B. Sat afiliată cu Bucium Muntari se deschide concurs pănă la 24 Septemvre a. c.

Emolumentele sûnt:

Salariu anual de 200 fl., cuartir şi lemne pentru încâlḑit.

Doritorii de a ocupa acest post au de aşi substerne petiţiunile instruite conform legilor din vigoare la subscrisul pănă la terminul mai sus indicat.

Abrud, 20 August 1888.

Comitetul parochial din Bucium Sat în conţelegere cu

Ioan Gall m. p.
Protopresbiter.

Nr. 238 [522] 1—3

CONCURS.

Spre întregirea staţiunei de învĕţătoriu din parochia română gr. or. Miluan, protopresbiteratul Ungurașului, prin aceasta se escrie concurs pănă în 24 Septemvre a. c. pelângă următoarele emolumente:

1. În bani 100 fl v. a.

2. În bucate 40 mĕsuri mari cu grăunţe în valoare de 50 fl.

3. Lemne 3 orgii din care e a se încălḑi şi scoala.

4. 3 punţi lumini.

5. Hârtie de scris 3 conţi.

6. Cuartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa aceasta staţiune învĕţătorească au de a şi substerne suplicele instruite conform legilor din vigoare, la subscrisul oficiu. In conţelegere cu comitetul parochial.

Füzeş-Sânpetru, 30 August 1883

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al tractului Unguraş.

Petru Roşca m. p.
protopresbiter.

Nr. 165 [518] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Cetăţii de peatră se publică prin aceasta concurs amĕsurat prescriselor „Statutului Organic“ §. 63 combinat cu §. 23 p. 5 şi a instrucţiunei votate de Sinodul archidiecesan la 13 Aprile 1877 Nr. 191 §. 7.

Fiitoriul protopresbiter ca atare va fi totodată şi paroch în locul central al tractului anume în comuna Făuresci aşa însĕ: că pănă la devenirea în vacanţă a parochiei protopresbiterale, care în present e ocupată definitiv, fiitoriul protopresbiter se va folosi numai de venitele propresbiterale mai jos specificate.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sûnt: venitele ordinari protopresbiterale, cari stau din ajutorul de stat şi din tacsele ce incurg pentru şedulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorţiale şi pentru alte funcţiuni speciale protopresbiterale.

La postul acesta pot concurge bărbaţi apţi şi bine meritaţi pe terenul bisericesc şi scolar, avênd totodată a documenta o pregătire cel puţin de VIII clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, că au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre, şi au susţinut cu succes bun esamenul riguros de cualificaţiune sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiele teologice la vreun institut ortodocs afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de cualificaţiune înaintea comisiunei esaminĕtoare a consistoriului archidiecesan.

Pot însĕ concurge şi fără testimoniu de cualificaţiune profesorii de teologie şi preoţii chirotoniţi înainte de întroducerea esamenelor de cualificaţiune dacă în celelalte au cualificaţiunea prescrisă de mai sus.

În mod escepţional pot concurge şi fără prescrisa cualificaţiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul şi acurateţa manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avè dela consistoriul archidiecesan (plenar) specială îndreptăţire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest post au a'şi aşterne suplicele de concurs la Veneratul Consistoriu archidiecesan în Sibiiu în restimp de 30 de ḑile dela prima aparițiune a acestui concurs în foaia „Telegraful Român“, alăturând câte o tabelă de cualificaţiune, care se conţină numele, caracterul, (rangul bisericesc) şi locuinţa concurentului, anii etăţii (anul, luna şi ḑiua nascerei), studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul şi categoria acelora), esamenul de maturitate şi altele; studiele pregătitoare teologice (anul şi locul acelora şi esamenul de cualificaţiune), serviciile de pănă acum pe terenul bisericesc (timpul, locul şi categoria acelora) în fine cunoscinţa limbelor şi alte reflecsiuni

Datele din această tabelă sûnt de a sĕ întări cu documente, cari sĕ se acludă în orginal, precum carte de botez, testimonii scolastice şi de maturitate, testimonii teologice şi de cualificaţiune, atestate de serviţii bisericesci şi eventual toate altfel de recomandări.

Cărpeniş, la 14 August 1883.

Comitetul protopresbiteral gr. or. al Cetăţii de peatră.

preşedinte. notariu.

Ioan Siovrea m. p., **Gavril Cărlig** m p.,
adm. protopresb.

Nr. 260. [514] 3—3

CONCURS.

În esecutarea înaltei ordinaţiuni consistoriale dto 13 Iulie a. c. Nr. 2809. Pres. se publică prin aceasta concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul Mercurei pe basa „Statutului Organic“ §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 şi a instrucţiunei votate de sinodul archidiecesan la 13/25 Aprile 1877 Nr. 191 §. 7.

Fiitorul protopresbiter ca atare va fi totodată şi paroch în locul central al tractului, anume în opidul Mercurea, însĕ numai după ce parochia propresbiterală, carea de present e deja ocupată în mod definitiv, va devenì în vacanţă.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sûnt: *a)* venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutorul de stat şi din tacsele ce incurg pentru şedulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorţiale şi pentru alte speciale funcţiuni protopresbiterale; *b)* venitele ordinare ale parochiei de clasa a III-a.

La postul acesta pot concurge bărbaţi apţi şi binemeritaţi pe terenul bisericesc şi scolar, avênd totodată a documenta o pregătire de cel puţin VIII clase gimnasiale s'au reale cu testimoniu de maturitate, că au terminat studiele teologice la vre unul din institutele metropoliei noastre şi au susţinut cu succes bun esamenul riguros de cualificaţiune, cari s'au după pregătirea indicată mai sus au terminat studiele teologice la vre un institut ortodocs afară de metropolia noastră dar apoi au depus esamenul de cualificaţiune înaintea comisiunei esaminătoare a consistoriului archidiecesan.

Pot însĕ concurge şi fără testimoniul de cualificaţiune profesorii de teologie şi preoţii hirotoniţi înainte de întroducerea esamenelor de cualificaţiune, dacă în celelalte au cualificaţiunea prescrisă de mai sus.

În mod escepţional pot concurge şi fără prescrisa cualificaţiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul şi acurateţa manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul archidiecesan specială îndreptăţire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post, au a'şi asterne suplicile de concurs la Veneratul Consistoriu archidiecesan în Sibiiu în restimp de 30 de ḑile dela prima aparițiune a acestui concurs în foaia „Tel. Rom.“, alăturând câte o tabelă de cualificaţiune, care se conţină date esacte şi speciale în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc:) şi locuinţa concurentului, anii etăţi, (anul, luna şi ḑiua nascerei) studiele pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul şi categoria acelora) esamenul de maturitate şi altele; studiile pregătitoare teologice (anul şi locul acelora) şi esamenul de cualificaţiune; serviţele de pănă acuma pe terenul bisericesc (timpul, locul şi categoria acelora), în fine cunoscinţa limbelor şi alte reflecsiuni.

Datele din aceasta tabelă sûnt de a se întărì cu documente, cari sĕ se acludă în original, precum: carte de botez, testimonii scolastice şi de maturitate, testimonii teologice şi de cualificaţiune, atestate de servicii bisericesci şi eventualminte toate astfel de recomândări.

Mercurea, 30 August 1883.

Comitetul protopresbiteral al tractului Mercurii.

Ioan Droc m. p., paroch şi admiuistr. protopresb. preşedinte. **Basiliu Greavu** m. p., ca notariu.

Nr. 197 [516] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor staţiuni învĕţătoresci se escrie concurs cu termin pănă la 23 Septemvre st. v.

1. Vinerea, 2 posturi învĕţătoresci cu leafa anuală câte 300 fl. v. a. cuatir şi lemnele necesare.

2. Orĕstioara de sus, scoala centrală 300 fl. v. a. salar lemnele trebuincioase şi cuartir.

3. Acmar, salariu 150 fl. v. a., lemnele necesare şi cuartir.

Doritorii de a ocupa unul sau altul din aceste posturi au aşi trimite cererile lor instruite conform legilor din vigoare oficiului protopresbiteral al Orĕstiei în terminul sus indicat.

Orĕstie, 29 Agust 1883.

Oficiul protopresbiteral al Orestii în conţelegere cu respectivele Comitete' parochiale.

Nr. 174 [517] 3—3

CONCURS.

Pentru intregirea staţiunilor învăţătoresci la scoalele confesionale gr. or. din jos însemnatale comune bisericesci în protopresbiteratul Cetăţei de peatră se escrie concurs cu termin pănă la 20 Septemvre a. c. st. v.

1. În Văleni, salariu anul 200 fl. v. a., cuartir liber în edificiul scoalei şi lemne pentru încălḑit.

2. Finteuşul-mare, salariu anual 200 fl. v. a. cuartir şi lemne de încălḑit.

3. Trestie, salariu anual 100 fl. v. a., şi lemne de încălḑit.

4. Făuresci, salariu anual 140 fl. v. a. cuartir şi lemne de încălḑit.

5. Fênaţe, salariu anual de 160 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa vre-una din staţiunile susatinse vor avè aşi ascerne petiţiunile subscrisului oficiu protopresbiteral pănă la terminul susindicat instruite conform legilor din vigoare.

Cărpiniş, 17 August, 1883.

În conţelegere cu respectivele comitete parochiale.

Ioan Şovrea m. p.,
adm. ppresbit.

„Albina“

Institut de credit şi de economii.

În sensul §. 107 şi 108 ai statutelor societăţii, a treia tragere la sorţi publică a scrisurilor fonciari ale institutului nostru va avea loc în **1 Octobre c. n. a. c., înainte de ameadi la 10 oare** în biroul institutului (Sibiiu, strada Baier Nr. 1.) în presenţa unui notar public.

Sibiiu, 24 Septemvre 1883.

[526] 1—1 Direcţiunea.

Publicaţiune.

Duminecă în 7 Octomvre 1883 st. n. la 1 oară după ameadi se esarêndează pe calea licitaţiunei publice în **cancelaria cumunei Sadu,** dreptul de **cârciumărit** şi **moara** cu **3 petri de măcinat** a comunei, pe timp de 3 eventual **6 ani,** începênd dela **1 Ianuarie 1884 st. n.**

Condiţiunile de licitare se pot vedea la ori ce timp în cancelaria comunală.

Sadu în 17 Septemvre 1883 st. n.

[527] 1—3 Primăria comunală.

Redactor rĕspunḑĕtor **Nicolau Cristea** Editura şi tiparul tipografiei archidiecesane.

www.digibuc.ro